

2.2. Sự suy giảm về nhiều phương diện của hệ thống hồ ao vùng Thành Nội Huế

2.2.1. Suy giảm chức năng điều tiết, tiêu thoát nước

Các tư liệu lịch sử đều cho thấy tất cả các hồ thông nhau qua hệ thống cống ngầm, cống nổi và mạch ngầm trở thành nơi nhận nước mưa, nước thải của các vùng có hồ và phụ cận. Hệ thống cống rãnh này nối liền với Ngự Hà và đổ vào hệ thống sông Hương qua Đông Thành Thủy Quan và Tây Thành Thủy Quan. Do có sự lưu thông tốt nên nước các hồ ao trong Thành Nội trước đây sạch, trong, nên dân địa phương thường sử dụng để tắm giặt hằng ngày, trước năm 1975 chức năng cung cấp nước sinh hoạt (tắm, giặt) của hồ ao vẫn còn. Các tư liệu lịch sử cũng chỉ ra rằng, suốt thời gian nhà Nguyễn trị vì cho đến 1945 không hề thấy nạn ngập úng trong khu vực Thành Nội [3].

Các khảo sát của nhiều tác giả cho thấy hiện nay nhiều hệ thống cống ngầm bị tắc nghẽn hoàn toàn. Nhiều hồ ao bị cạn dần do bồi lắng nên khả năng chứa nước và trung chuyển nước không còn như trước. Có thể dẫn ra một vài hệ thống có vai trò lớn trong việc điều tiết nước đã bị phá hủy [5]:

- Cống Sáu ở khu vực hồ Sáu là một cống nước quan trọng của khu vực Tây Nam Hoàng Thành, đóng vai trò trung chuyển nước của các hồ Hộ Vệ, Lấp, Võ Sanh, Tân Miếu đổ ra Ngự Hà trước khi đổ vào hệ thống sông Hương, hiện chỉ còn lại dấu vết một cống nước lớn dài 11,2m, kiên cố, xây bằng đá thanh và gạch, đường kính khoảng 1,2m, phần miệng cống đã bị phá hủy;
- Hồ Thanh Ninh giữ vai trò trung chuyển nước ở Tây Bắc Thành Nội rồi chuyển ra Ngự Hà, hệ thống cống phía Đông của hồ thoát nước ra Ngự Hà cũng bị tắc nghẽn;
- Hồ Tịnh Tâm, hồ Học Hải đóng vai trò chính trong tiêu thoát nước khu vực Tây Nam Thành Nội với 6 cống nước ở hồ Tịnh Tâm (4 cống nhận nước ở phía Tây Nam và Đông Bắc hồ Tịnh Tâm và 2 cống thoát nước nằm ở phía Đông hồ Tịnh Tâm thông với hồ Học Hải), cống Học Hải (là cống lộ thiên thoát nước chính cho nước ở hai hồ trung chuyển Tịnh Tâm và Học Hải) cũng ở tình trạng tương tự...

Sự xuống cấp này đã là một trong những nguyên nhân làm cho khu vực Thành Nội Huế gia tăng số lượng điểm ngập úng, thời gian bị ngập úng kéo dài. Các điểm ngập úng điển hình là Xã Tắc, Đặng Thái Thân, Lê Thánh Tôn, các đường quanh chợ Xếp... Các số liệu điều tra cho thấy tình hình ngập úng đến nay vẫn chưa được giải quyết và ngày càng nặng nề hơn.